

نویسنده : فاتح سامع

04/06/2020

روز جهانی کودکان بی گناه قربانی تجاوز

چرا چهارم جون، روز جهانی کودکان معصوم قربانی تجاوز و خشونت اعلام شد؟

در ۱۹ اگست ۱۹۸۲، مجمع عمومی سازمان ملل جلسه ویژه اضطراری را در مورد مساله فلسطین که تعدادی زیادی از کودکان بیگناه فلسطینی و لبنانی قربانی اعمال تجاوز اسرائیل شده بودند، دایر کرد. هدف این نشست رسیدگی به وضعیت کودکان فلسطینی و لبنانی قربانی خشونت‌های اسرائیل بود. در پاسخ به خشونت‌های اسرائیل علیه شهروندان و به خصوص کودکان بی‌گناه لبنانی و فلسطینی به عنوان بخشی از ضدخوردهای میان نظامیان و شبه نظامیان دو طرف مخاصمه، روز جهانی یاد بود از کودکان قربانی تجاوز به جهانیان معرفی شد. در ماه جون سال ۱۹۸۲، نیروهای نظامی رژیم اشغالگر اسرائیل به ریاست جمهوری مناخیم بگین، در اقدامی تلافی‌جویانه نسبت به ترور سفیر این رژیم در انگلستان توسط یک گروه شبه نظامی فلسطینی، به جنوب لبنان حمله کرده و شمار زیادی از ساکنان بی‌گناه این منطقه را به شهادت رسانید. گروه متهم شبه نظامی مذکور تحت کنترل رژیم خودگردان فلسطین نبود و در لبنان هم سکونت نداشت، بلکه در سوریه مستقر بود، به همین دلیل تجاوز وحشیانه اسرائیل منجر به انتقادات فراوان از سوی جامعه جهانی و سازمان ملل گردید.

از جمله فعالیت‌های مشخص در ارتباط با این روز، مبارزه «بلی به کودکان» است که با امضای ۹۴ میلیون نفر خواستار ۱۰ حرکت مثبت برای بهبود شرایط کودکان خاطر نشان شد؛ «حرکت جهانی کودکان» به سرکردگی نیلسون ماندلا؛ رهبر فقید و ضدآپارتاید (تبعیض نژادی) آفریقای جنوبی، قابل یادمانی است.

در حمله اسرائیل، مجزا از کشته‌های واقعه موسوم به صبرا و شتیلا در ماه سپتامبر همین سال- بالغ بر ۲۰ هزار شهروند لبنانی، فلسطینی و سوری کشته شدند و بیش از ۳۰ هزار تن از غیرنظامیان زخمی گردیدند. یک چهارم این تعداد، یعنی ۵ هزار تن از کشته‌ها را، کودکان زیر سن ۱۵ سال تشکیل می‌داد.

هدف بزرگداشت از این روز، یاد آوری از درد ورنج کودکان در سراسر جهان است که قربانی خشونت های فیزیکی، روانی، عاطفی و سوء استفاده جنسی می شوند. در این روز تاکید می شود که باید تعهد سازمان ملل متحد برای حفظ حقوق کودکان رعایت و عملی گردد. کشورها متعهد کار خود را مطابق با کنوانسیون یا میثاق حقوق کودک، که مهمترین سند تصویب شده در دفاع صریح و گسترده از کودکان در تاریخ است، عیار سازند.

همچنان در این روز، برای مردم از تاثیرناگوار آزار کودکان در سراسر جهان آگاهی داده می شود تا از تمام اشکال خشونت فیزیکی، جنسی، ذهنی، و عاطفی اجتناب شود. سازمانها و افراد در مبارزات آگاهی بخش در مورد حفاظت از حقوق کودکان شرکت کنند. در شرایطی که درگیری مسلحانه آغاز می شود، کودکان آسیب پذیرترین افراد جامعه اند که بیشتر تحت تاثیرناگوار پیامد های جنگ و خشونت قرار می گیرند. این یک واقعیت غم انگیز است. رایج ترین موارد نقض حقوق کودکان، استخدام و استفاده از آنها در جنگ، کشتار، خشونت جنسی، اختتام و ربودن، حملات در مدارس و بیمارستان ها و عدم دسترسی به کمک های بشردوستانه است.

در سال ۱۹۹۷ قطعنامه شماره ۷۷/۵۱ مجمع عمومی سازمان ملل در مورد حقوق کودک به تصویب رسید. این اقدام انکشاف چشمگیر را در تلاش برای بهبود حمایت از کودکان در شرایط جنگ و تصادم نظامی مساعد ساخت و آغاز اجماع جدید در میان کشورهای عضو شکل گرفت که حمایت و تلاش خود را با جامعه بین المللی هماهنگ سازند. همچنان برای رسیدگی و جلوگیری به آسیب پذیری ها و موارد نقض حقوق کودکان در شرایط جنگی تلاش نمایند.

اما با تأسف، با وجود قطعنامه ها، مصوبات، قوانین و پروتوکول های سازمان ملل، موارد بی شمار نقض حقوق بشر و حقوق کودک در سراسر جهان در مواقع تجاوزات و بر خورد های نظامی در کشور هادیده می شود که بیشتر کودکان، افراد ملکی و زنان قربانی می گردند. قربانیان بی شمار سه دهه اخیر، در عراق، فلسطین سوریه، لیبیا، یمن و افغانستان شاهد مدعاست و نتیجه مستقیم تجاوزات نظامی، کشور های است که از حقوق بشر و دیموکراسی بیشتر از دیگران لاف می زنند و گزاف می گویند. جنایات همواره زیر شعار کاذب مبارزه بر ضد دهشت افگنی و دفاع از حقوق بشر شکل می گیرد. کنوانسیون حقوق کودک در ۱۹۸۹ به تصویب رسید و تمامی کشورهای جهان به استثنای ایالات متحده و سومالی به آن رأی داده اند. دو پروتکل الحاقی این کنوانسیون در سال های بعد، ناظر بر ممنوعیت خرید و فروش پورنوگرافی کودکان و تعیین ۱۸ سالگی به عنوان سن قانونی ورود کودکان به جنگ و نزاع های سیاسی به تصویب رسید.

در سال های اخیر، تعدادی از تخلفات مرتکب شده علیه کودکان، در بسیاری از مناطق درگیری، افزایش یافته است. برای حفاظت کودکان در کشورها و مناطق دستخوش تعارض در سرتاسر جهان که در درگیری های نظامی به عنوان سرباز حضور دارند، قابل نگرانی اس که باید به آن توجه شود. برای محافظت از کودکان که هدف برخورد های افراط گرایان و اعمال خشونت آمیز قرار نگیرند، لازم است تا اندیشه ی رعایت حقوق بشردوستانه در چارچوب حقوق بشر بین الملل در میان همه

کشورها و نهاد های مسوول بدون استثنا تر ویج و نهادینه گردد. ناقضین حقوق کودکان مورد باز پرس و پاسخگویی قرار گیرند تا به تمام اشکال خشونت علیه کودکان ، سوء استفاده ، غفلت و استثمار پایان داده شود که رسیدن به این هدف ، مستلزم تلاش پیگیر و دوامدار می باشد.

نگاهی به میزان خشونت علیه کودکان :

با تأسف میزان خشونت بطور کل وبه ویژه علیه کودکان با گذشت هرروز در جهان افزایش قابل ملاحظه یافته است. در حدود ۲۵۰ هزار کودک در سرتاسر جهان در درگیری های نظامی به عنوان سرباز حضور دارند. بسیاری از این کودکان دزدیده شده و یا برای رهایی از فقر و گرسنگی به گروه های شبه نظامی و دهشت افکن پیوسته اند. کودکان همچنن قربانی انواع دیگر خشونت نظیر کار اجباری، سوءاستفاده جنسی، قاچاق، و از این قبیل می شوند. تنها در کشور سومالی در نتیجه قحطی و آمیخته با نزاع های سیاسی در سال ۲۰۰۹، به تعداد ۱۳۰ هزار کودک، اغلب زیر سن ۵ سال، جان باختند. دختران بیش از پسران در معرض آسیب های ناشی از خشونت قرار دارند. این امر نباید مانع جدی گرفتن خطرات متوجه پسر ها شود. برای مثال، نتایج پژوهشی که اخیراً در تایلند منتشر شد، نشان می دهد اکثریت افراد در کشورهای شرق آسیا فکر می کنند بد رفتاری جنسی تنها شامل تجاوز به دختران است، در حالیکه آزار جنسی پسران و سایر اشکال این آزارها نظیر نمایش پونوگرافی ، در این دیدگاه و ارزیابی نادیده گرفته می شود.

نزدیک به نیمی از ۵۰ میلیون آواره سطح جهان را که برای امنیت جلالی وطن کرده اند کودکان تشکیل می دهند. از میان ۲۲ میلیون آواره تحت نظارت کمیسیون عالی سازمان ملل در امور مهاجرین ۱۰ میلیون زیر ۱۸ سال هستند.

اکثریت جمعیت پناهندگان به دلیل جنگ و نزاع های سیاسی متواری می شوند؛ نزاع هایی که عامل مرگ و میر ۲ میلیون کودک در دو دهه اخیر بوده است. این میزان قتل از بروز تنش ها در سوریه، عراق، افغانستان و کشورهای آفریقایی را در سال ۲۰۰۱ نیز در بر میگیرد.

کودکان در ۸۷ کشور جهان روی زمین هایی با ۶۰ میلیون مین زندگی می کنند و سالانه ۱۰ هزار کودک قربانی انفجار این مین ها هستند. بیش از ۳۰۰ هزار دختر به عنوان سرباز به خدمت گرفته شده اند و بهره کشی جنسی از جمله خدماتی است که این دختران ناچار به انجام آن هستند.

کودکان تنها یا همراه خانواده های شان، تقریباً نیمی از پناه جویان کشورهای توسعه یافته را تشکیل می دهند. در اروپا، بالغ بر ۱۰۰ هزار کودک مهاجر وجود دارد و سالانه ۲۰ هزار بر این تعداد در اروپا و آمریکا افزوده می شود؛ ۴ میلیون کودک در اثر ابتلا به ایدز مرده اند و ۱۳ میلیون یتیم شده اند. ایدز به خصوص در کشورهای درگیر نزاع سیاسی عامل درجه اول مرگ و میر کودکان محسوب می شود.

کمک کشورها برای مبارزه با ایدز تنها ۳۰۰ میلیون دلار بوده است در حالیکه سازمان ملل به ۳ میلیارد دلار در مورد نیاز دارد. این در حالی است که تنها ۰/۷ درصد از

تولید خالص ملی کشورهای در حال توسعه می‌تواند ۱۰۰ میلیارد دلار برحجم این کمک‌ها بیفزاید.

میلیارد ها انسان در کره زمین که نیمی از آنها را کودکان تشکیل می‌دهند، روزانه با درآمد یک دلار زندگی می‌کنند. در حدود ۱۰ میلیون کودک زیر ۵ سال سالانه در اثر ابتلا به بیماری‌های قابل پیشگیری و یا سوء تغذیه هلاک می‌شوند و ۴۰ میلیون تولد در سال هرگز به ثبت نمی‌رسد؛ یعنی محرومیت تعداد بی‌شمار کودکان را از ملیت و نام قانونی شان برملا می‌سازد. ارقام زیر مشکلات کودکان طور فشرده بازتاب می‌دهد:

- خشونت بیش از ۱ بلیون کودک را در سراسر جهان متاثر می‌سازد و مبلغ ۷ تریلیون هزینه را در سال برای جوامع بار می‌آورد.

- هر سال ۵۰ درصد از کودکان جهان خشونت را تجربه میکنند.

- در هر ۵ دقیقه، در یک جایی در جهان، کودکی با خشونت کشته می‌شود.

- از هر ۱۰ کودک ۹ کودک در کشورهای زندگی می‌کنند که مجازات بدنی به طور کامل ممنوع نیست و ۷۳۲ میلیون کودک حمایت قانونی ندارند.

- هر کودکی می‌تواند قربانی خشونت آنلاین شود.

- هر سال ۲۴ میلیون کودک در سراسر جهان از خشونت‌های مختلف در مدارس متاثر می‌شوند.

خشونت چرا خشونت علیه کودکان ادامه می‌یابد و تسدید می‌شود؟

خشونت علیه کودکان اشکال و انواع مختلفی دارد، ولی همگی این اشکال در اثر بی‌توجهی والدین، مقامات ملی و بین‌المللی و منفعت طلبی در خطوط سیاسی جهانی تشدید می‌شود. درگیری‌های سیاسی در کشورها نیز گسترش دامنه خشونت‌های خیابانی را زیاد می‌سازد.

در کامبوج، ۲ هزار و ۵۰۰ مقام دولتی و معلمین مدارس، با گردهم‌آیی در برنامه مربوط به روز کودکان قربانی خشونت، خواستار پایان دادن به خشونت علیه کودکان شدند. طبق یافته‌های یک مطالعه اخیر در این کشور، نیمی از ۵ و نیم میلیون جمعیت زیر ۱۸ سال این کشور حداقل یک بار خشونت فیزیکی را قبل از ۱۲ سالگی تجربه کرده است.

همچنین در کشور ویتنام برآورد می‌شود که خشونت علیه کودکان یک امر خانوادگی است. در یک مطالعه در همین رابطه اعلام شده که یک‌چهارم کودکان زیر ۱۵ این کشور مورد خشونت فیزیکی همسران یا پدران هستند و در سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۱، ۵۶۰۰ مورد سوء استفاده جنسی کودکان در این کشور گزارش شده است.

در کشور فنلاند، آزار جنسی کودکان به خصوص دختران در محیط‌های درسی تبدیل به هشدار به والدین و مقامات شده است؛ به طوری که یک سوم از دختران مدارس تابستانی در سال گذشته مورد خشونت و آزار جنسی قرار گرفته اند.

در نهایت، انواع شرایط حاد ناشی از جنگ و آوارگی در مورد کودکان آواره سوری در کشورهای پناهنده، انفجار مین و حملات تروریستی در افغانستان و پاکستان، آدمربایی و حملات مشابه گروهک های تروریستی در کشورهای آفریقایی، تداوم بدرفتاری با کودکان در فلسطین، سقط گزینشی جنین های دختر در برخی جوامع، و انواع ناشناخته خشونت ها، نوظهور و یا گزارش نشده علیه کودکان در کشورهای مختلف، زنگ خطری است که نیاز به یک سیستم نظارتی و فرهنگی جامع برای حمایت از کودکان را مطالبه می کند.

پیامد های ناگوار روانی و اجتماعی بالای کودکان که در معرض خشونت و تجاوز قرار می گیرند:

مطالعات نشان داده کودکان ای که تنبیه فیزیکی در کلاس شده باشند، ۱۲ درصد آنها به مشکل اضطراب، افسردگی و خشم مبتلا می شوند که نیاز به درمان دارند. به طور مشابه، شش ماه پس از ۱۱ سپتامبر، ۲۰۰۱ حملات تروریستی، در نتیجه بررسی بیش از ۸۰۰۰ دانش آموز شهر نیویارک که از کلاس ۴ تا ۱۲ در بر می گرفت، نشان داد که نزدیک به ۳۰ درصد از کودکان علایمی از خود نشان دادند، که به دیگران صدمه برسانند.

اگر کودکی در معرض خشونت قرار بگیرد می تواند اثرات دراز مدت دیگری نیز بالای شان به جای بگذارد؛ نسبت به خشونت و اثرات آن حساس شده و به این باور شوند که خشونت یک راه معقول برای حل مشکلات است. همچنان فکر می کنند که خشونت می تواند هر جای، به هر کسی و در هر زمانی اتفاق بیفتد و اونیز می تواند مرتکب خشونت علیه دیگران شود و نسبت به دیگران خشن تر و تهاجمی تر برخورد نماید.

مطالعات حاکیست آن عده جوانان ای که پیوسته در معرض خشونت به نوعی قرار می گیرند. مشکلات زیادی را در جامعه بار می آورند. انتحار، تجاوز، تعرض، بی پروایی و لجام گسیختگی در تمام حرکات و کارکردها، کنش و وکنش شان در زندگی به مشاهده می رسد. از لحاظ روانی درون گرا، زور گوی، بی بند و بار بارآمده بیشتر تمایل نشان می دهند تا به نوعی با ضرر رسانیدن به دیگران لذت ببرند. همچنان، میزان بالائتری از تمایل به صدمه زدن به خود و یا کشتن خویش در مقایسه با نوجوانان که کمتر در معرض خشونت قرار داشتند، از خود تبارز دهند.

بنابراین، تصادفی نیست که گروه های دهشت افکن طالب داعش و امثالهم که پیوسته انواع تجاوز و خشونت را در منزل، مدرسه و اجتماع تجربه کرده اند از این امر مشتتنی پنداشته شوند. مردم در کشورهای که در معرض نارامی، جنگ های طولانی، از دست دادن دوست ها، مشاهده مرده ها، بمباردها، انفجارات، قتل ویرانگری، تجاوز و کرسنگی، بی خانمانی و آوارگی، محرومیت و انزوا و تنهایی، مهاجرت های اجباری و یا اختیاری شده باشند به گونه نشانه های بی نظمی ناشی از شکنجه های افسردگی گذشته (پی تی اس دی) را از خود تبارز می هند.

راهکار ها برای کاهش و جلوگیری از خشونت علیه کودکان:

ایجاد شرایط صلح آمیز و فراگیر می تواند جلو تهدید به قتل، خشونت علیه کودکان، قاچاق انسان و خشونت جنسی را بگیرد و زمینه برای توسعه پایدار و امکان دسترسی به عدالت اجتماعی را برای همه گان فراهم سازد. مقابله با چالش ها جهت ایجاد چنین شرایط مطلوب، مستلزم طرح و تطبیق مقررات کارآمد تر و شفاف تر در

محلات است که در بودجه های توسعه ای دولت ها بطور واقع گرایانه در نظر گرفته شود. این یکی از اولین گام ها در جهت حفاظت از حقوق فردی محسوب می شود که توأم با ایجاد نهادهای مستقل و مؤثر حقوق بشر بر انواع خشونت ها علیه کودکان هم نظارت کنند.

افزایش تمام اشکال خشونت و شکنجه علیه کودکان و میزان مرگ و میر مربوط به آن در جهان ، به ویژه در کشور های زیر اشغال و تجاوز ، بستگی به میزان سؤاستفاده و جرایم سازمان یافته دارد. استثمار ، قاچاق ، عدم حاکمیت قانون در سطح ملی و بین المللی ، عدم دسترسی به عدالت برای همه ، ترویج جریان های مالی و سلاح های غیر قانونی ، بی توجهی برای بازیابی و اعاده ی دارایی های به سرقت رفته ، میزان خشونت را در جامعه افزایش می دهد؛ در نتیجه کودکان را که آسیب پذیر تر اند ، بیشتر متاثر می سازد. گسترش و تقویت مشارکت نهادهای حکومتی در کشورهای در حال توسعه ، اطمینان از دسترسی عمومی به اطلاعات و محافظت از آزادی های اساسی ، مطابق با قوانین ملی و موافقت نامه های بین المللی از جمله گسترش همکاری های بین المللی ، برای ایجاد ظرفیت ها در تمام سطوح ، به ویژه در کشورهای در حال توسعه ، برای جلوگیری از خشونت و مبارزه با تروریسم و جرایم ، ترویج و اجرای قوانین و سیاست های غیر تبعیض آمیز برای توسعه پایدار مطابق فیصله (سازمان ملل متحد ، ۲۰۱۹) تا حد لازم می تواند مانع خشونت علیه کودکان معصوم گردد.

References

<https://www.un.org/en/observances/child-victim-day>

<https://www.timeanddate.com/holidays/un/international-innocent-children-victims-day>

<https://www.gicj.org/positions-opinions/gicj-positions-and-opinions/1406-international-day-for-innocent-children-victims-of-aggression-4-june>

<https://theconversation.com/heres-how-witnessing-violence-harms-childrens-mental-health-53321>

<https://www.humanium.org/en/international-day-innocent-children-victims/#:~:text=International%20Day%20of%20Innocent%20Childr en%20Victims%20of%20Aggression%204th%20June%202019,-Posted%20on%20June&text=The%20purpose%20of%20the%20>

